

Látvány és emlék

Beszélgetés Simonffy Márta textilművésszel

– Mikor gondoltál először arra, hogy képzőművész leszel, és hogyan vezetett az utad az Iparművészeti Főiskolára?

– Már nagyon korán, általános iskolás koromban szerettem rajzolni. Szüleimnek, akik az ötvenes években sok meghurcoltatást és nélkülözést éltek át (mint oly sokan ebben az országban), az volt a céljuk, hogy mind a ketten: a nővérem és én is azt csináljuk életünkben, amit elhivatottan szeretünk. A nővérem orvosnak készült, és az is lett, én pedig nagyon szerettem rajzolni, festeni. Már általános iskolás koromban Sikuta Gusztáv szakkörébe járhattam, aki a „képző gimiben” is meghatározó tanárom, mentorom volt. Mindig nagyon biztatott, de mivel a Képzőművészeti Gimnáziumban is „iparos” osztályba jártam, nem mertem a Képzőművészeti Főiskolára jelentkezni. Így az Iparművészeti Főiskola textil szakán végeztem 1970-ben, és épülettexstil volt a diplomamunkám. Az erre való felkészülés, az építésszel és a belsőépítésszel való együttgondolkodás tette lehetővé, hogy egy nagyméretű festett falikárpit-kompozíció lett a leglényegesebb eleme a diplomámnak. Ez a képi megfogalmazás, kifejezési forma maradt munkáimban a meghatározó életem folyamán, talán így „tévedvén” a képzőművészet világába.

– Mit adott a Főiskola?

– A gondolkodás fontosságát. A kifejezés, az összegzés szükségességét. Az élmény, a gondolat átadásának, a megszólításnak, a közlés erejének fontosságát. Ezek elengedhetetlen és következetes megvalósítását.

– Mi határozta meg a művészi szemléletedet?

– Szakmai munkámra, gondolkodásmódomra az építészet esztétikai szemlélete volt hatással, amelyet egyrésztől Pogány Frigyes professzortól, másrésztől a férjem építész családjától kaptam. A perspektíva, az építészeti, a növényi elemek ritmusa, a figura ábrázolása, mindezek nagyméretű festett, hímzett vagy szőtt kárpitokon, illetve a pannó – annak is a keretre feszített vászon változata – által nyújtott lehetőségek meghatározó szerepet töltenek be a műveim megjelenítésében. Mindig izgatott a térbeliség, ennek érzékletes, plasztikus ábrázolása: az úti kárpit, mint a legjobban mobilizálható, óriás léptéket biztosító textilforma, vagy a pannó, amely az illesztések mentén növelhető. Ezeket már a XIV. századtól használták elődeink a palota- és a templomépítészetben, falak borítására és térelválasztó elemként egyaránt. Módom és lehetőségem volt iparművész és képzőművész kollegáimat megszólítani ezekkel a témákkal és XX., illetve XXI századi válaszokat adni a mai építészet felvetéseire. Hihetetlenül érdekes, nagyléptékű művek születtek, és szerencsénkre rendkívül izgalmas terekben tudtuk a műveket bemutatni, mint például a Trencséni várban, vagy a Palazzo Valsechiben Milánóban, és számtalan más gyönyörű helyszínen. Szeretem a közös kiállításokat, mindezek szervezését, megvalósítását, az általa létrejövő különleges megmérettetést, amely minden szempontból előbbre vivő lehetőség.

– Mi ösztönzött egy-egy emlékeztető műved születésekor?

– Rendkívül inspirálóan hat rám a látvány és az emlék. Ezek a tartalmi elemek vizuálisan összegződnek, lejegyződnek bennem. Nem mindig képen, gyakran először írásban, „versben rajzolom le” őket.

„WILANOW... .. elvesztem a bokrok labirintusában... .. a végtelenbe / futó, ember alkotta fegyelmezett világban... .. hol tegnap még az aranyló / nyári fények... .. ma zúzmará rajzol fent az égnek... .. hol a kertek bennem / élnek... .. hol a szél viharrá érhet... .. hol a menydörgés vád és ítélet..... hol / nem tudom titkát az éjnek... .. hol a kékkek velem nevetnek... .. hol a zöldek / engem szeretnek... .. hol a vágyak titkolóznak... .. hol a vöröset hiába adtad / ... .. vagy mégis?... .. az ég alját takartad... .. hol a szürke felhőben úszva, / a rózsaszín közé bebújva... .. hol eget festek és nyári alkonyt!... .. ODA / most is visszamennek... .. HIDD EL, NAGYON SIETNÉK!”

– Min dolgozol?

– Sokat rajzolok, kis vázlatokat, és írok melléjük. Ez most nagyon fontos nekem. Mellette egy nagyméretű pannóval foglalkozom. Sajnos még csak a vázlatával vagyok készen. Pedig, ha minden jól megy, akkor az olasz művészekkel együtt állítunk ki késő ősszel itt, Budapesten.

– Nemcsak az alkotói, de a művészeti szervezőmunkád is jelentős. Kérlek, sorold fel a legfontosabb tárlatokat, amelyeknek létrehozásában részt vettél, illetve amelyeken te is kiállíthattál!

– Szerencsés vagyok, hogy először a Textilművészetért Alapítvány elnökeként, majd a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének elnökeként számtalan tárlatot szervezhettem, rendezhettem itthon és külföldön egyaránt. Ide tartozik az Iparművészeti Múzeumból induló, sok-sok helyszínt bejárt *Tapes Itineris*, vagyis az *Úti kárpit*, és a *Zászló biennálé*, amely nemzetközivé érett, és izgalmas, sokszínű, személyes üzenetet hordoz. Hatalmas és örömteli vállalkozás volt a Műcsarnokban 1956 emlékére rendezett, *Az út* című képzőművészeti tárlat, amelynek huszonnégyszáz látogatója volt, mintegy demonstratív megmozdulásként 2006-ban. Az Iparművészeti Múzeumban a *Craft & Design* kiállítás szintén nagyon sok látogatót vonzott. Debrecenben, a Modernben a *Pannó-panorámák* tárlata. Milánóban a *MIA*, majd a Palazzo Morando, valamint a Palazzo Izmabardi tárlatai. Ezek mindegyikén volt módom részt venni. A *Pentatónia* kiállítás és öltözék-bemutató kurátora és rendezője voltam Milánóban, a kiállítás az olasz divatkamara elnökének, Mario Bazzellinek meghívására valósult meg.

Lehetőségünk nyílt a külhoni magyar intézetekben (Bécs, Berlin, Párizs, Brüsszel, Madrid, Varsó, Pozsony, valamint meghívottként Vilnius, Lodz, Krakkó, Dansk, Wroclav, Monza, Laveno) kiállítani. Milánóban, Varesében, Brüsszelben, az Európai Parlamentben

több esetben rendeztem kortárs magyar tárlatokat, ahol sokszor magam is kiállítottam. Belgiumban Andennben a Kerámia Biennálén a kortárs magyar iparművészek voltak a díszvendégek.

Vadszőlő (260 × 150 cm, vászon, festés, ceruzarajz, kollázs, 2004)

Itthon 2014-ben Szentendrén a Művészet Malomban megrendeztük *Evidencia* néven immár a harmadik szobrász biennálét. Szintén 2014-ben valósult meg Szombathelyen egy nagyszerű, nagyszabású kortárs festészeti tárlat *KÉPTÁR-HÁZ* címmel, 214 mű szerepeltetésével.

2015-ben két kiemelkedő eseményre kaptunk meghívást. A milánói világkiállításon *Egy hely az asztalnál* címmel két iparművészünk vett részt, ezen kívül szintén a világkiállítás keretében harminc, kortárs iparművész mutatkozhatott be az *Európa kortárs iparművészete* című tárlaton.

Egy rendkívüli érdeklődésre számot tartó tárlatot valósíthattunk meg Genovában 2015 júliusában, a gyönyörű Palazzo Ducaléban az olasz képzőművészek elnökének meghívására, amelyen egy nagyméretű pannóval magam is részt vettem, harminc olasz és harminc magyar kortárs művésszel közösen. A tárlat kísérőrendezvénye egy szimpózium volt, ahol Sulyok Miklós művészettörténész a magyar kortárs képzőművészetről tartott előadást.

Mindezek megvalósítása, illetve a kiállításokon való részvétel jelentős élmény volt és marad az életemben.

– Milyen új művészeti esemény szervezésére készülsz?

– A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége elnökeként a 2016-os évben terveink, terveim sokrétűek. Remélem, sikerül itthon, a Balassi Intézet Budapesti Központ épületében egy válogatott, nagy léptékben gondolkodó szobrász- és festészeti kiállítást megvalósítani. Ebben az évben szeretném viszonzni itt, Budapesten az olasz szövetség genovai Palazzo Ducaléban rendezett magyar-olasz kiállítását egy olasz-magyar képzőművészeti tárlattal. Emellett pedig egy óriási, izgalmas feladatra van felkérésem: a kortárs magyar porcelánművészeink műveit az ázsiai nagykövetségek és a Külügyminisztérium segítségével mutathatjuk be Hanoi-ban, Bangkokban, Jakartában, Kuala Lumpurban és Sanghaiban. Nagy és izgalmas kihívás a porcelán területén óriási hagyománnyal, kultúrával rendelkező világban megmutatni azt, amit a művészeink ebben a műfajban létrehoztak.

Oláh Katalin Kinga